Ålands landskapsregering

Asiakirjan nimi	Kirjeen nro
LAUSUNTO	173 F1
Asian nro	Päiväys
ÅLR 2022/7714	3.10.2022

Viite
VM005:00/2022

Yhteyshenkilö
Lakimies Thomas Löfwenhierta

Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto
Eduskunta
sara.kuitunen@eduskunta.fi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi jäteverolain muuttamisesta

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto pyysi 27.9.2022 maakunnan hallitukselta kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi jäteverolain muuttamisesta, HE 185/2022 vp.

Esityksessä ehdotetaan, että jäteveroa korotettaisiin 70 eurosta 80 euroon tonnilta jätettä, joka toimitetaan kaatopaikalle. Muutosta perustellaan sillä, että veroa ei ole korotettu vuoden 2016 jälkeen, joten veron nimellinen taso on alentunut. Esityksessä ehdotetaan myös viherlipeäsakan sekä rakentamisessa ja purkamisessa syntyvän kipsijätteen siirtämistä jäteveron piiriin.

Jäteverosta säädetään jäteverolaissa (1126/2010). Jätevero on ympäristövero, jonka ensisijainen tarkoitus on jätteen kaatopaikkasijoittamisen vähentäminen ja uusiokäytön lisääminen. Jäteveron piiriin kuuluvat kaikki kaatopaikat, sekä yleiset että yksityiset. Vero kohdistuu vain jätteiden kaatopaikkakäsittelyyn, jona pidetään jätteen loppusijoittamista jätepenkereeseen tai vastaavaan paikkaan. Kaatopaikkana ei pidetä välivarastointialuetta, maankaatopaikkaa, kompostointialuetta eikä jätteen hyödyntämisaluetta. Edellä tarkoitetut alueet tulee olla selkeästi erotettuna jäteverolaissa tarkoitetusta kaatopaikasta. Kaatopaikalla hyödynnettävä jäte on säädetty verottomaksi.

Jäteverolain muuttamisen tarvetta arvioitiin siltä kannalta, että sillä kyettäisiin edistämään jätteiden hyötykäytön lisäämistä jätteiden kaatopaikkasijoittamisen sijaan ja kaatopaikalle sijoitettavan jätemäärän ja sen haitallisuuden vähentämistä.

Lainsäädäntövalta

Verotuksen osalta lainsäädäntövalta on jaettu Ahvenanmaan maakunnan ja valtakunnan kesken. Jäteverolain säätämisen yhteydessä Ahvenanmaan valtuuskunta katsoi lausunnossaan nro 20/1996, että jätevero on sellainen vero, joka Ahvenanmaan itsehallintolain 27 § 36 pykälän mukaan kuuluu valtakunnan lainsäädäntövaltaan. Sen takia jäteverolakia voidaan soveltaa Ahvenanmaan maakunnassa.

Maakunnan hallituksen näkemykset

Jätevero on ympäristövero, jonka ensisijainen tarkoitus on jätteen kaatopaikkakäsittelyn vähentäminen ja uusiokäytön lisääminen. Vaikuttaa siltä, että jäteveron korotus ja jäteveron käyttöönotto sellaisen jätteen osalta, jota syntyy rakentamisessa ja purkamisessa, edistävät ympäristötavoitteiden saavuttamista.

Maakunnan hallitus suhtautuu myönteisesti ehdotuksen ympäristötavoitteita edistäviin osiin. Maakunnan hallituksen mielestä esitys on kohtuullinen, mikäli ehdotetut jäteverolain muutokset johtavat hyödynnettävän jätteen määrän lisääntymiseen.

Olisi toivottavaa, että uutta kiertotalouden teknologiaa ja uusia kiertotalousratkaisuja tuettaisiin jatkossakin kiertotalouden lisäämisen kannustamiseksi, koska taloudelliset ohjauskeinot eivät yksin ratkaise ongelmia.

Ministeri Roger Höglund

Lakimies Thomas Löfwenhierta